

Skaldsøga um eina føroyska gentu, ið flytir til Keypmannahavn

Henrieth Pedersen:
Trækfuglen
(Thaning & Appel,
168 s. kr. 80,50).

Henrieth Pedersen

Trækfuglen

Thaning & Appel

Hetta er onnur skaldsøgan, sum Henrieth Pedersen gevur út, og er hendan eisini um eina kvinnu-lagnu, men meðan »Adalin« (Thaning & Appel, 1978), fer fram í 17. öld, so gongur »Trækfuglen« fyrri seg í okkara tíð, tvs. frá 1930–50.

Handlingin er í stuttum um eina føroyska gentu, ið flytir til Keypmannahavnar fyrri at hyggja seg um og royna okkurt nýtt. Í Keypmannahavn hendir mangt og hvat. Annemi, sum gentan eitur, verður skjótt gift, men maðurin verður skotin av týskarum undir krignum, og um sama mundi fæddur Annemi eitt deyðfött barn. Eftir eina tíð kemur hon aftur til Føroya, men er nú vorðin ein onnur og trivist ikki heima aftur. Skaldsøgan endar við, at Annemi er á veg til Danmarkar aftur.

Fyrst er at siga, at rithøvundin kennir væl tað føroyska umhvørvið, sum hon skrivur um. Somuleiðis haldi eg, at tað føroyska bygðalivið er væl lýst, og teir persónarnir, vit mæta í bygðini, eru teir flestu trúligir. Harnæst er tann broytingin, sum tað er at flyta úr Føroyum og niður til Danmarkar, eisini væl viðgjørd, soleiðis at tað skilst, at rithøvundin hevur verið ígjøgnum alt hetta. Myndin, sum verður givin av hovuðspersóninum Annemi er eydnast heilt væl, og lýsingin av henni og livi

hennara í bygðini Nordvig, har hon kennir seg annaðleiðis og innistongda, og sær livið fara framvið, er eisini væl viðgjørd, (og er ikki heilt ólíkt tí frágreiðing, sum føroyskar gentur hava givið til bókina »Føroyskar gentur í Keypmannahavn«, 1971).

Men tað er synd at siga, at rithøvundin hevur latið seg ávirkað av øllum teim mongu (og góðu) skaldsøgunum, sum eru skrivaðar av og um kvinnur tey seinastu tiggju árin. Her er onki nýtt av nekrum slag, og

tú fær ikki eina »nýggja« kvinnumynd í hesi bók. — Annars er at siga um persónarnar sum heild, at teir eru ikki gjørdir nóg livandi, men standa fyrri tær sum »klicheir«. Harafturat eru alt ov nógvir persónar, sum tú bert metir eina ella tvær ferðir í allari bókini. Rithøvundin, haldi eg, hevur eitt sindur ringt við at fáa eitt natúrligt samanheng millum handlingina og teir persónar, ið fyríkoma í henni. Alt hetta ger skaldsøguna keðiliga at lesa.

Men Henrieth Pedersen

dugir at siga frá, og mangt og hvat hendir í bókini. Vit fáa frágreiðing um ikki minni enn tvey brúdleyp, eina neyðtøku, tvær føðingar og eitt beinbrot. — Tær bestu síðurnar í bókini haldi eg vera tær, sum eru um Annemi og vin-konur hennara, tá tær sum børn spæla saman — her kemur styrkin fram hjá rithøvundanum.

Henrieth Pedersen hevur sínar viðmerkingar til tær ymisku situatiónirnar í bókini og eru summar av hesum heldur lagnar, sum t.d. tað hon skrivur um kærleika á s. 33 »De var faldet for verdens største og ældste magt, parringsdriften, der trods millioneres tidslag herskede ganske usvækket dog klædt på af kulturen under begrebet — kærlighed« (...) At skriva soleiðis í eina skaldsøgu frá í dag (1980) haldi eg vera heilt burturvið og ger ikki skaldsøguna betri.

At enda skal vera nomið eitt sindur við tað málsliga í bókini. Hon er skrivað á vanligum donskum máli, men hevur nógvr føroysk (ella gøtudonsk) orð uppi sum t.d. brogeles, ildevornemanden, binde fred, kæfteslid, være til skibs, skaddetåbe etc. Um rithøvundin nýtir hesi orð, fyrri at gleða okkum føroyingar, ella fyrri at gera bókina meira áhugaverda fyrri danir, veit eg ikki, men eg haldi ikki, at tað riggar serliga væl at blanda tvey mál saman á ein slíkan hátt.

Bergljót D. Hentze

dagbókin

Læknavaktirnar

Tórshavn: Kristianna Nordendal, tlf. 12979
Eysturoyggin: Poul Olsen, tlf. 47010
Norðoyggjar: Ólavur Gaard, tlf. 56900
Suðuroyar norðara læknadømi: Tlf. 71560
Suðuroyar sunnara læknadømi: Tlf. 73030
Tannlæknavaktin, Tórshavn

Rituvik: Jákup Kass, kl. 16.00
Strendur: Hans J. Joensen
Klaksvik: lestur
Viðareidi: Henning Bøgesvang, altargongd
Tveroyri: Johan Weihe og Jónsvein Bech, stud. teol.
Vágur: Bjarni Bæk kl. 11
Sumba: Bjarni Bæk kl. 18

Tannlæknavaktin, Tórshavn

Bráðfeingishjálpi fæst í dag og morgin kl. 13–14, tlf. 14544.

Gudstænastur

Havnar kirkja: P.E. Fabritius
Vesturkirkjan: H.E. Nissen
Argir: Hogni Poulsen
Kollafjørður: Peter Petersen kl. 11
Hósvik: Peter Petersen kl. 12.15, altargongd
Leirvik: Torkil Beder kl. 11, altargongd
Hellurnar: Torkil Beder kl. 19, altargongd
Glyvur: Jákup Kass, altargongd

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 205 (1466 kHz)
Mánadagin 14.: »Drej 04-527190 — eller skriv til Norea Radio, 6100 Haderslev!«

Spurningar og sangynski frá lurtarunum. Poul Lykke Nielsen og Jens Erik Rasmussen.

Týsdagin 15.: »Jeg tror på Helligånden«. Gjøgnumgongd av trúarjättanini. Bibliuskúli hjá Jørgen Sejergaard, stud. teol., 6. partur

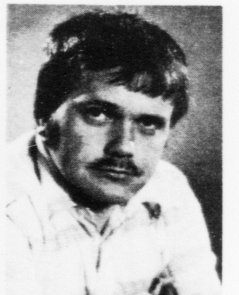
Sela-kvartettin syngur. Norskar sendingar hvønn dag kl. 16.05 (stuttbylgja 31 m, 9,6 mHz) og kl. 17.05 (stuttbylgja 25 m, 11,8 mHz).

Umskipan hjá Traderline

1. juli var umskipan gjørd á skrivstovuni hjá Traderline.

Hogni Vestergaard er settur í starvið sum leiðari av allari linju- og charter-sigling og hann avgreiðir endurgjaldskrev og tryggingarspurningar.

Eyðfinn Lamhauge er leiðari av kundatænastuni og prisdeildini. Tað er hann, sum gevur tilbøð uppá slutting av stórum nogdum og hevur leiðslu av faktureri o.s.

Andru Simonsen stjórnar øllum viðlíkahaldi av maskinum og skipum, somuleiðis maskinmann-ingunum.

Eyðun Poulsen er vorðin avgreiðsluleiðari. Hann umsitur alla útflýggjan, skjól til tollvald, havnar-skrivstovur o.s. Hann avgreiðir eisini alt góðs, sum verður sent úr Føroyum til útheimin.

Gloymdu tygum haldaragjaldið?

tygum hava enn ein møguleika!